

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ



**ΜΙΑ
ΜΕΡΑ
ΣΤΗΝ
ΛΑΡΙΣΑ**

**ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΓΓΟΥΦΗ, ΜΑΡΙΑ ΚΕΡΜΕΛΙΔΟΥ,
ΑΛΚΗΣΤΙΣ ΚΑΡΑΝΙΚΑ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η **Λάρισα** είναι πόλη της **Θεσσαλίας**, πρωτεύουσα του **ομώνυμου νομού**, καθώς και της **Περιφέρειας Θεσσαλίας**. Επίσης, έχει οριστεί ως έδρα της **Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας**. Αποτελεί σημαντικό εμπορικό κέντρο και κόμβο επικοινωνιών και συγκοινωνιών. Η πόλη της Λάρισας αριθμεί 144.651 κατοίκους και καταλαμβάνει έκταση περίπου 19.000 στρεμμάτων. Ο μόνιμος πληθυσμός του **Δήμου Λαρισαίων**, σύμφωνα με την **απογραφή του 2011**, ανέρχεται σε 162.591 κατοίκους, καθιστώντας τον έναν από τους μεγαλύτερους πληθυσμιακά δήμους της **χώρας** και τον μεγαλύτερο του **θεσσαλικού γεωγραφικού διαμερίσματος**.



Το όνομα της Λάρισας είναι προελληνικό **πελασγικής** προέλευσης και ήταν ιδιαίτερα διαδεδομένο στον ελλαδικό χώρο και σημαίνει ισχυρά οχυρωμένος λόφος ή ακρόπολη, το όνομα αυτό είχε και η ακρόπολη του **Άργους**. Επίσης σύμφωνα με τη **μυθολογία** η πόλη της Λάρισας χτίστηκε στην πελασγική περίοδο από τον ήρωα Λάρισσο, γιο του **Πελασγού**.

Ιστορία

Η Λάρισα είναι πανάρχαια πόλη και κατοικείται εδώ και σχεδόν 4.000 χρόνια. Οι αρχαιολογικές έρευνες μαρτυρούν ότι η περιοχή της Λάρισας κατοικείτο κατά την **Παλαιολιθική περίοδο**.**[εκκρεμεί παραπομπή]** Την εξουσία της πόλης μέχρι το τέλος της κυριαρχίας των Μακεδόνων κατείχαν οι Θεσσαλοί Αλευάδες. Κατά τους χρόνους των Περσικών πολέμων οι κάτοικοί της emήδισαν και πολέμησαν εναντίον των άλλων Ελλήνων στο πλευρό των ξένων επιδρομέων. Κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου μάχονταν στο πλευρό των Αθηναίων. Η Λάρισα είχε κόψει **νόμισμα** και αρκετά αρχαία κέρματα έχουν διασωθεί. Στη Λάρισα έζησε και πέθανε, περίπου στην ηλικία των ενενήντα χρόνων, ο Πατέρας της Ιατρικής, ο **Ιπποκράτης**, ο οποίος τάφηκε κάπου μεταξύ Γυρτώνης, **Τυρνάβου** και Λαρίσης.

ΠΗΝΕΙΟΣ

Ο Πηνειός ποταμός βρίσκεται στο κεντρικό διαμέρισμα της ηπειρωτικής Ελλάδας, στη Θεσσαλία. Το συνολικό μήκος του ποταμού είναι 216km και η συνολική του επιφάνεια 9.500 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Σε όλο το μήκος του ποταμού ενσωματώνονται πάρα πολλοί παραπόταμοι, με κυριότερους τον Τιταρήσιο, τον Εννιπέα, τον Καλέτζη και τον Ληθαίο.

Ο Πηνειός μαζί με τους παραπόταμούς του αποτελεί για τη Θεσσαλία το μοναδικό υδάτινο αποδέκτη. Η Θεσσαλική περιοχή, με έναν πληθυσμό περίπου 500.000 κατοίκων, είναι κυρίως γεωργική με μικρή βιομηχανική δραστηριότητα.

Οι ανάγκες πόσιμου νερού της Λάρισας καλύπτονταν μέχρι το 1986 αποκλειστικά από τον Πηνειό. Όμως η συνεχώς αυξανόμενη κατανάλωση νερού και η αύξηση της καλλιέργειας βαμβακιού στη θεσσαλική πεδιάδα, η οποία απαιτεί μεγάλες ποσότητες νερού, σε συνδυασμό με τη ρύπανση του ποταμού από φυτοφάρμακα, οδήγησε στην αναζήτηση νέων πηγών νερού. Έτσι από το 1990, οι ανάγκες πόσιμου νερού της Λάρισας καλύπτονται 100% από υπόγεια νερά που προέρχονται από γεωτρήσεις.

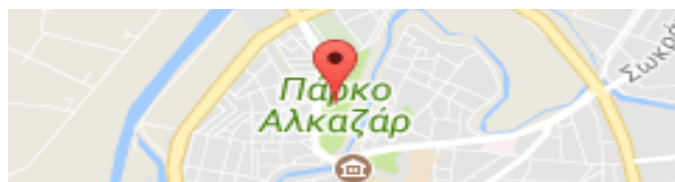


Το Πάρκο Αλκαζάρ

Το Πάρκο Αλκαζάρ είναι το μεγαλύτερο και σημαντικότερο πάρκο της πόλης, με ιστορία μεγαλύτερη των 100 ετών.

Βρίσκεται δίπλα στις όχθες του Πηνειού και κάτω από το λόφο του Φρουρίου και το Μητροπολιτικό ναό του Αγίου Αχιλλείου.

Το πάρκο διαθέτει μεγάλους πεζοδρόμους διακοσμημένους με συντιβάνια, ποδηλατοδρόμους, χώρους αναψυχής, διαμορφωμένη λιμνούλα, αναψυκτήριο, παιδικές χαρές και υπαίθριο θέατρο 2.500 θέσεων, το γνωστό "Κηποθέατρο", στο οποίο λαμβάνουν χώρα πολλές θεατρικές παραστάσεις την άνοιξη και το καλοκαίρι.



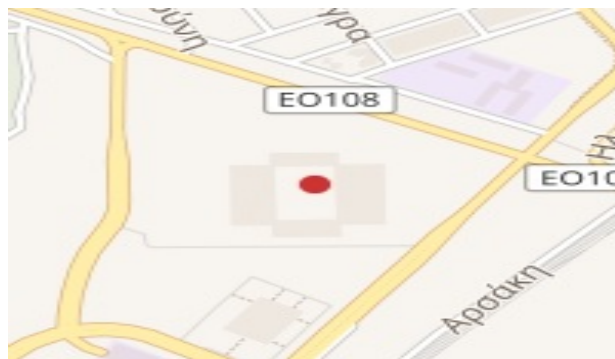
AEL FC Arena

Το **AEL FC Arena** είναι ένα σύγχρονο [γήπεδο ποδοσφαίρου](#) που βρίσκεται στην περιοχή [Νεάπολη](#) της [Λάρισσας](#) και αποτελεί την έδρα της [Α.Ε. Λάρισσας](#) (ΑΕΛ) και αντικατέστησε την παλιότερη έδρα της, το [Στάδιο Αλκαζάρ](#).

Το νέο αυτό σύγχρονο αθλητικό κέντρο της [Θεσσαλίας](#) αναπτύχθηκε σε ένα σύνολο 144.000 τετραγωνικών μέτρων και έχει κατασκευαστεί εντός των διεθνών προδιαγραφών της [ΟΥΕΦΑ](#), κατηγορίας τριών αστέρων. Η κατασκευή του γηπέδου διήρκεσε περίπου δεκατέσσερις μήνες, ξεκίνησε τον [Σεπτέμβριο](#) του [2009](#) και ολοκληρώθηκε τον [Νοέμβριο](#) του [2010](#).

Το γήπεδο περιλαμβάνει 38 σουίτες (με χώρο για 12 άτομα στο κάθε ένα), χώρο στάθμευσης (πάρκινγκ) για 1.104 οχήματα, και υπάρχει προοπτική για δημιουργία επαγγελματικών χώρων όπως σινεμά, ανοιχτό θέατρο χωρητικότητας 1.500 καθισμάτων, ξενοδοχείο και ξενώνας χωρητικότητας 100 κλινών, πλατεία για τη διοργάνωση εκδηλώσεων και 12 γήπεδα τένις.

Η χωρητικότητα του γηπέδου ανέρχεται σε 16.118 θέσεις. Το AEL FC Arena έχει όμως δυνατότητα άμεσης επέκτασης χωρητικότητας σε 22.500 θέσεις και αν χρειαστεί έχει δυνατότητα επέκτασης ακόμα και στις 33.000 θέσεις.



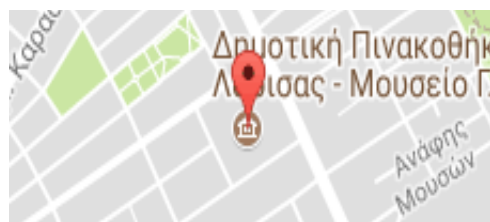
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΛΑΡΙΣΑΣ

Το 1981, ο Λαρισαίος φιλότεχνος χειρουργός **Γ. Ι. Κατσιγράφας** εξήγγειλε τη δωρεά των 700 πινάκων ζωγραφικής του 19ου και 20ου αιώνα που είχε συλλέξει από το 1950 ως το 1965 περίπου. Το 1983, το Δ.Σ της Λάρισας ιδρύει τον φορέα 'Δημοτική Πινακοθήκη Λάρισας - Μουσείο Γ.Ι. Κατσιγρά', όπου περιλαμβάνονται τα έργα που ήδη κατείχε ο Δήμος, καθώς και όσα επρόκειτο να αποκτήσει στο μέλλον. Από το 1992 μέχρι το 2003 τα έργα της συλλογής Κατσιγρά εκτίθονταν σε δύο ορόφους του Χατζηγιάννειου Δημοτικού Πνευματικού Κέντρου.

Σήμερα η Πινακοθήκη στεγάζεται σε νέο σύγχρονο κτήριο στην Συνοικία Νεάπολη. Η επιλογή της αρχιτεκτονικής λύσης έγινε μετά από Πανελλήνιο Αρχιτεκτονικό διαγωνισμό, το 1984. Το κτίριο άρχισε να κατασκευάζεται από το 1991 και ολοκληρώθηκε το 2003 οπότε και εγκαινιάστηκε από τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κ. Στεφανόπουλο. Το κτίριο λειτουργεί με τις πλέον σύγχρονες προδιαγραφές καθώς οργανώθηκε με βάση σύγχρονες μουσειολογικές, μουσειογραφικές μελέτες και προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού.

Το εμβαδόν του οικοπέδου όπου βρίσκεται το κτίριο είναι 10.000 μ². Το κτίριο είναι διώροφο με υπόγειο συνολικού εμβαδού 7.285 μ² (Ισόγειο – 2.788 μ², Α' όροφος - 2.513 μ² και Υπόγειο – 1.983 μ²).

Το ισόγειο περιλαμβάνει: βιβλιοθήκη (250 μ²), αμφιθέατρο 250 θέσεων (400 μ²), κυλικείο, φουαγιέ (480 μ²), καλλιτεχνικά εργαστήρια, γραφεία διοίκησης.



Αρχαίο Θέατρο Λάρισας

Η αρχαία Λάρισα απλωνόταν όπως και η σημερινή στο ΒΑ τμήμα της Θεσσαλικής πεδιάδας, στη δεξιά όχθη του Πηνειού ποταμού. Ειδικότερα η αρχαία πόλη αναπτύχθηκε σ' ένα σημείο όπου ο Πηνειός καθώς βαίνει από τα δυτικά προς τ' ανατολικά στρίβει κατά 90ο μοίρες προς τα βόρεια για να χυθεί στο Αιγαίο πέλαγος διαμέσου της κοιλάδας των Τεμπών. Η πρώιμη ιστορία της χάνεται μέσα στην πυκνή ομίχλη των θρύλων και των τοπικών μυθολογικών παραδόσεων. Ωστόσο από αποσπασματικές πληροφορίες των αρχαίων φιλολογικών πηγών και κυρίως τις αρχαιολογικές μαρτυρίες πληροφορούμαστε ότι η αρχαία Λάρισα από το τέλος του 7ου αι. π.Χ. είχε το προβάδισμα από τις άλλες Θεσσαλικές πόλεις και επεκράτησε απόλυτα σε μεγάλη έκταση της εύφορης Θεσσαλικής πεδιάδας. Εξαιτίας δε της μεγάλης οικονομικής ακμής της διαδραμάτισε πρωταρχικό ρόλο στην πολυτάραχη ιστορία της Θεσσαλίας.

Από την αρχαιότητα πληροφορίες για το Α' αρχαίο θέατρο της Λάρισας μας δίνει μόνο μία αποσπασματική επιγραφή του α' μισού του 2ου αι. π.Χ. που βρέθηκε στην πόλη. Πρόκειται για ένα κείμενο, το οποίο περιλαμβάνει μια δικαστική απόφαση. Στο σκεπτικό της απόφασης αναφέρεται για πρώτη φορά το αρχαίο θέατρο ως σταθερό ορόσημο για τον καθορισμό των ορίων ενός ιδιωτικού κτήματος κοντά στον Πηνειό ποταμό. Έτσι μας δίνει τη δυνατότητα να έχουμε ένα στοιχείο *ante quem* για την χρονολογία της κατασκευής του. Οι πρόσφατες ανασκαφικές εργασίες έδωσαν σημαντικά αρχαιολογικά στοιχεία που συνηγορούν ότι στο αρχαίο θέατρο συνεδρίαζε τόσο η εκκλησία του Δήμου της πόλης που ονομαζόταν Αγορά, όσο και η διοίκηση του ομόσπονδου κράτους των Θεσσαλών, του περίφημου Κοινού των Θεσσαλών. Ονόματα "Συνέδρων" αντιπροσώπων των πόλεων-κρατών που συμμετείχαν στην ομοσπονδία των Θεσσαλών αναγράφονται πάνω στα εδώλια του αρχαίου θεάτρου. Έτσι γνωρίζουμε τους αντιπροσώπους της αρχαίας Τρίκκης, των πόλεων της Περραιβικής Τρίπολης, της Γυρτώνης, της Υπάτης, της Φάλαννας, της Κραννώνος, της Μητρόπολης, της Σκάρφειας και άλλων.



Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας

Το Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας είναι κτισμένο στο λόφο "[Μεζούρλο](#)" στις νότιες παρυφές της πόλης, πάνω στον περιφερειακό δρόμο της Λάρισας, σε έκταση 54 στρεμμάτων που παραχωρήθηκε σταδιακά από το Δήμο Λάρισας στο Υπουργείο Πολιτισμού. Το Μουσείο εγκαινιάστηκε στις 28 Νοεμβρίου του 2015 και πλέον είναι επισκέψιμο για το κοινό.

Το μουσείο εκτίνεται σε ένα χώρο 1500 τ.μ. και κτίστηκε με κοινοτική χρηματοδότηση ενώ η έκθεση υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, μεταξύ των ετών 2012-2015. Περιλαμβάνει 11 ενότητες που παρουσιάζουν αρχαιότητες από τα παλαιολιθικά μέχρι τα νεώτερα χρόνια. Το Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας κτίστηκε στο λόφο «Μεζούρλο» στις νότιες παρυφές της πόλης, πάνω στην περιφερειακή οδό της Λάρισας, σε μία έκταση 54 στρεμμάτων που παραχωρήθηκε από το Δήμο Λάρισας στο Υπουργείο Πολιτισμού. Χρειάστηκαν περίπου 20 χρόνια για να ολοκληρωθεί το Μουσείο και να φθάσουμε στα εγκαίνια.

Σε κάθε ενότητα κυριαρχεί ένα κεντρικό μήνυμα, που χαρακτηρίζει όλη την περίοδο και συγχρόνως απασχολεί τον άνθρωπο διαχρονικά. Ξεκινά με την προϊστορική περίοδο, όταν στη Θεσσαλία απαντούν οι πρώτοι γεωργοί και κτηνοτρόφοι της Ευρώπης και στη συνέχεια επικεντρώνεται στη γένεση των μύθων που τοποθετούνται στον Όλυμπο και τη Θεσσαλία, ακολουθούν ιδέες όπως η μετανάστευση, ο ρόλος της εξουσίας και των μεγάλων δυνάμεων, καθώς και η αναζήτηση της ελευθερίας, που μας οδηγούν μέχρι τα νεώτερα χρόνια.

